

Episcopatus Bremensis.

377

Bremensis Episcopatus vulgo *Stift Bremen*, cui ab Vrbe nomen est, trianguli Ifoſcelis figura, cuius latera fere æqualia ſunt Viſurgis & Albiſ Fluvii, in extremo anguli apice ad Peninſulam, cui a novo opere ſeu turri ad ſecuritatē navigantium ibi extructa, nomen dederunt, cōiūntes: *Basis* vero eſt linea ab *Eſta* flu. per fines ditionis *Luneb.* & *Verdenſis*, paullo infra *Alleræ* in Viſurgim ſe exonerantis, *Oſtium* deduſta. *Eſta* enim fluvius *Limes* eſt Regionis *Bremeniſis* & *Hamburgeniſis*, quam a reliquo Ducatu *Luneburgeniſi* *Sevena* fluvius exiguus primum, & tamen tribus *Oſtiis* in *Albim* influens, diſterminat. Huius ditionis non eadem ubique qualitas, non idem ſolo genius. Duæ enim orę *Diœceſis* *Bremeniſis* extremæ ad *Albiſ* & *Viſurgis* aggerēs, admodum opimæ & Frugum ac Fructuum feracēs ſunt. Medius vero tractus inter *Stadam* & *Bremam* quem *Mercatores* uſitate tranſeunt, horridus & incultus, ſterilibus arenis, paludibus, & ericis conſitus videtur. Itaque pallio extento *Diœceſin* *Bremeniſem* vulgo comparant, cuius duæ anteriores orę, a capite ſeu *Albiſ* & *Viſurgis* confluyente, ad utriuſque fluminis ripas adſcendendo fructuoſiſſimis agris & paſcuis velut *Holoſerico* prætextę reliqua latitudo *Levidenſi* filo, aut *Canabi* cōtexta ſit. Domiciliū hic olim fuit *Chaucis Majoribus*, quia *Viſurgi* *Albim* uſque ad *Hamburgum* ſedes tenuerunt. Metropolis *Brema*, *Phabirannū* *Ptol.* *Pl.* *Appiano*, *Peucero* & *Irenico*, vulgo *Bremen*. Vrbs *Hanſeatici* fœderis ad *Viſurgim* flu. elegans, opere, arte & natura munita; *Plateis* *Viciſque* inſignis, *Civibus* plena, *Mercatorum* commerciis dives. Forum habet amplum, in quo hebdomatim rerum victui neceſſariarum frequentēs ſunt nundinę. Vnum fori latus *Metropolitana* *Ecclēſia* reſpicit; alterum *Senatoria* domus condecorat, fundamentum habens precioſum ac gratum, cellam nimirum *vinariam* ac *publicam*, in qua ſub *Præfecti* gubernatione, *Senatus* *Vinum*, tolerabili precio, & decenti elegantiq; æconomica ratione propinat. Quę communis eſt multarum *VVandalicarum* & *VVeſthalicarum* conſuetudo, ut ad publica ferenda onera, *Vini* popina penes *Senatum* maneat. *Brema* ignobilis primum vicus fuit, creſcente vero *Religione* *Chriſtiana* vires & incrementa ſumere cœpit, quæ *Episcopis* ſuis potiffimum debet, a quibus *Metropolitica* dignitate illustrata, *Ecclēſia* *Aquilonarum* omnium *Matrice* condecorata & murorum ambitu cincta fuit. *Episcoporum* ſeriem in *ecclēſiaſtica* *hiſtoria* *M. Adami*, *V de. Eſt* & *Stada* ſive *Stadium* *Archiepiscopatus* *Bremeniſis* *Civitas* ad *Zuingam* fluvium in meridionali *Albiſ* ripa, omnium *Saxoniarum* *Vrbium* antiquiſſima. Eſt etiam *Buxtehuda* *Opidum*. *Fluminibus* letatur hæc regio *Viſurgi*, *Albi*, *Eſta*, quæ piſcibus abundant, *Anguillis*, *Murenis*, *Salmonibus*, quos *Bremeniſes* ita *ſale* condire & fumo durare norunt, ut magno cum *Lucro* *Civium* ubique cari, grati & precioſi ſint. *Bremeniſes* natura bellicoſi, induſtrii & aliquantulum ad ſeditionem propenſi. *Literarum* ſtudia, artesque liberales tum primum amant & promovent, quando earum venuſtate apud exteros poliuntur. Minus alioqui in ſtudia & ſtudioſos propenſi, *Mercaturam* libentius exercent. Ex ampliſſima negotiatione, & remotiſſima navigatione opes ſibi acquirunt. Vnde *Cives* pæne omnes vel *Mercatores*, vel *Opifices*, & multi navium *Architecti* peritiſſimi ſunt.

B b b

In